

[5. 9.]

BIJLAGE G.

(Zie blz. 41 en 43 van het verslag.)

OVERZIGT van de zamenstelling der oorlogsmarine in Nederlandsch Indie over het jaar 1881.

N A A M E N S O O R T DER S C H E P E N.	Zamen- stelling.	Te water gelaten in:	Diepgang in decimeters.	Aantal vuur- monden.	Stoom- vermogen in paarden- krachten (nominaal).	Grootste vaart onder stoom in geogr. mijlen (per wacht van 4 uren).	Tonnen- inhoud.
Indisch eskader. b) <i>Schroefstoomschepen 4de klasse.</i>							
Riouw	composite- bouw.	1872	35	3	80	6 à 7	322
Amboina	idem.	1872	35	3	80	6 à 7	322
Deli	idem.	1873	35	3	80	5 à 6	322
Banda	idem.	1873	35	3	80	7 à 8	322
Pontianak	idem.	1873	35	3	90	6 à 7	350
Bandjermasin	idem.	1874	35	3	90	6 à 7	350
Palembang	idem.	1874	35	3	90	6 à 7	330
Sambas	idem.	1874	35	3	90	6 à 7	330
Samarang	ijzer met houten huid en zinken dubbeling.	1876	35	3	90	6 à 7	323
Batavia	idem.	1876	35	3	90	6 à 7	323

a) Het aantal Europeesche vuurstokers is berekend naar de voor Indie geldende formatie, dat is op de helft van het organiek getal. Bij 7 stoomschepen (*Borneo, Sumatra, Batavia, Palembang, Soembing, Sindoro en Oenarang*) en bij het opnemingsvaartuig *Hydrograaf* is bij de bepaalde sterkte gerekend op gedeeltelijke vervanging van Europeanen door inlanders; bij de overigen is voor de Europeanen de gewone formatie aangenomen en voor de inlanders de formatie die in het vorige reglement voor dat personeel was vastgesteld.

b) Sedert 3 December 1881 is van het auxiliair-eskader bij het Indisch eskader overgegaan het schroefstoomschip 2de klasse *Watergeus*, genoemd aan het slot van dezen staat.

B E M A N N I N G.						Wanneer in Nederlandsch Indie aangekomen of aldaar in dienst gesteld.	Waar bij het einde des jaars gestationeerd.	Verdere aantekeningen (die ook het Iste kwartaal 1882 betreffen).
a) Bepaalde sterkte.		Aanwezige sterkte, volgens op onderstaand tijdstip laatst ontvangen weekrapport.						
Euro- peanen.	Inlan- ders.	31 Dec. 1880.		31 Dec. 1881.				
		Euro- peanen.	Inlan- ders.	Euro- peanen.	Inlan- ders.			
74	24	65	23	71	24	4 Aug. 1873		Maakte gedurende de eerste vier maanden van 1881 deel uit van het station der Zuider- en Oosterafdeling van Borneo, dokte vervolgens te Soerabaja, keerde omstreeks medio Junij in genoemd station terug, vertrok einde November weder naar Java en werd aldaar den 31sten December tijdelijk buiten dienst gesteld tot het ondergaan van belangrijke herstellingen.
.....		68	23			24 Aug. 1873		Na sedert 10 Maart 1881 tijdelijk buiten dienst te zijn geweest, bij Indisch besluit dd. 24 Maart 1882, als te kostbare herstellingen vereischende, voor goed uit de sterkte afgevoerd, ten einde publiek te worden verkocht, echter niet voor afbraak.
74	24	68	24	68	29	13 Febr. 1874	Celebes en onder- hoorigheden.	
.....						19 Aug. 1873		Was gedurende het geheele jaar 1881 wegens herstellingen tijdelijk uit de sterkte afgevoerd, doch werd op 1 Januarij 1882 weder in dienst gesteld en zulk ter vervanging van de <i>Riouw</i> . Den 24 Januarij terug gekomen bij de vlag, is de <i>Banda</i> den 5 Februarij naar Atjeh vertrokken om tijdelijk de <i>Benkoelen</i> aldaar af te lossen.
.....		69	24			7 Sept. 1874		In Mei 1881 aan het station Atjeh onttrokken en den 1sten Julij te Soerabaja tijdelijk buiten dienst gesteld tot het ondergaan van belangrijke herstellingen (zal vermoedelijk tegen het einde van 1882 weder voor den dienst gereed zijn).
74	24	73	33	69	27	7 Sept. 1874	Celebes en onder- hoorigheden.	
60	37			55	42	6 Oct. 1874	Atjeh.	Den 1sten April 1881 na ondergaane reparaties weder in dienst gesteld en den 20sten Mei in de wateren van Atjeh in station gekomen.
.....						8 Oct. 1874		Was gedurende het geheele jaar 1881 wegens herstellingen tijdelijk uit de sterkte afgevoerd (zal vermoedelijk tegen het einde van 1882 weder voor den dienst gereed zijn).
.....		64	25			6 Junij 1877		Sedert 1 Februarij 1881 wegens herstellingen tijdelijk uit de sterkte afgevoerd. Na afloop dier herstellingen is de <i>Samarang</i> voorloopig in conservatie opgelegd.
60	37	56	35	59	38	3 Sept. 1877	Molukken.	

N A A M E N S O O R T DER S C H E P E N.	Zamen- stelling.	Te water gelaten in:	Diepgang in decimeters.	Aantal vuur- monden.	Stoom- vermogen in paarden- krachten (nominaal).	Grootste vaart onder stoom in geogr. mijlen (per wacht van 4 uren).	Tonnen- inhoud.
Makasser	ijzer met houten huid en zinken dubbeling	1876	35	3	90	6 à 7	323
Padang.	idem.	1878	35	4	90	6 à 7	323
Benkoelen.	idem.	1879	35	4	90	6 à 7	383
Madura.	idem.	1880	35	4	90	6 à 7	323
<i>Raderstoomschepen 2de klasse.</i>							
Soerabaja.	hout.	1867	43	2	220	6 à 7	1077
Bromo	ijzer met hout- en zinkbe- kleeding.	1874	38	6	200	8	695
Merapi.	idem.	1874	38	6	200	7	672
<i>Raderstoomschepen 3de klasse.</i>							
Sumatra	ijzer.	1867	35	4	200	7	672
Borneo	idem.	1867	35	4	200	7	606

B E M A N N I N G.						Wanneer in Nederlandsch Indie aangekomen of aldaar in dienst gesteld.	Waar bij het einde des jaars gestationeerd.	Verdere aantekeningen (die ook het 1ste kwartaal 1882 betreffen).
a) Bepaalde sterkte.		Aanwezige sterkte, volgens op onderstaand tijdstip laatst ontvangen wekrapport.						
Euro- peanen.	Inlan- ders.	31 Dec. 1880.		31 Dec. 1881.				
		Euro- peanen.	Inlan- ders.	Euro- peanen.	Inlan- ders.			
74	24	67	24	76	27	7 Nov. 1877	Atjeh.	Den 28sten April 1881 uit den Timor-archipel teruggekeerd; 2 Junij naar Padang gezonden ter vervanging van de <i>Merapi</i> , en 28 October naar Atjeh vertrokken tot tijdelijke versterking der scheepsmagt aldaar.
74	24	71	23	78	22	3 April 1879	Bestemd voor diensten buiten de stations.	Werd den 26sten Mei 1881 aan het station Noordelijk Sumatra onttrokken om te Onrust de noodige voorzieningen te ondergaan. Na afloop daarvan (in December) werd de <i>Padang</i> aangewezen om ter Sumatra's Westkust en ter Borneo's Oostkust Ombilien- en Sambalioeng-kolen af te halen tot het nemen van vergelijkende proeven met deze kolensoorten. In Maart 1882 is de <i>Padang</i> voorloopig in de Zuider- en Oosterafdeeling van Borneo gestationeerd geworden.
74	24	75	24	77	27	29 Julij 1880	Atjeh.	Heeft in Augustus 1881 te Pinang gedokt. Na aankomst van de <i>Banda</i> in Atjeh is de <i>Benkoelen</i> in Februarij 1882 naar Singapore vertrokken om eenige voorzieningen aan machines en ketels te ondergaan.
74	24	83	15	70	24	29 Oct. 1880	Atjeh.	Heeft in Julij 1881 te Pinang gedokt.
100	33	94	29	102	98	In Indie in dienst gesteld op 1 Nov. 1871 (aldaar gebouwd)	Atjeh.	Doet dienst als stations-schip.
.....		92	35			3 Sept. 1875		In Mei 1881 uit het station Menado en de Molukken, tot het ondergaan van herstellingen, naar Soerabaja opgekomen en aldaar den 15den Junij tijdelijk buiten dienst gesteld (zou medio 1882 weder beschikbaar komen).
.....		96	32			16 Aug. 1875		In Junij 1881 uit het station Westkust van Sumatra, tot het ondergaan van herstellingen, naar Java opgekomen en aldaar den 5den Augustus tijdelijk buiten dienst gesteld (zou medio 1882 weder beschikbaar komen).
72	54	80	33	95	57	22 Febr. 1868		Was van 4 Mei—10 Junij en van 30 Augustus—21 September uit het station van Celebes en onderhoorigheden afwezig tot het doen van togten in den Timor-archipel, dokte van 2 December 1881—5 Januarij 1882 te Soerabaja en keerde toen weder naar Makasser terug.
72	54	72	53	64	65	2 Mei 1868		In Maart 1881 uit het station Noordelijk Sumatra te Batavia teruggekeerd, werd de <i>Borneo</i> eerst gebezigd (21 Mei—28 Junij) voor het doen van loodingen tusschen Java, Borneo en Celebes, ter bepaling van de rigting van eventueele telegraafkabels, en vervolgens (in het laatst van Julij), in verband met den gespannen politieke toestand aldaar, naar de hoofdplaats Palembang gezonden, waar de <i>Borneo</i> op 1 April 1882 nog

N A A M E N S O O R T DER S C H E P E N.	Zamen- stelling.	Te water gelaten in:	Diepgang in decimeters.	Aantal vuur- monden.	Stoom- vermogen in paarden- krachten (nominaal).	Grootste vaart onder stoom in geogr. mijlen (per wacht van 4 uren).	Tonnen- inhoud.
Banka	ijzer.	1867	35	4	200	7	606
<i>Raderstoomschepen 4de klasse.</i>							
Onrust	idem.	1863	20	3	80	6	?
Oenarang	idem.	1875	24	3	100	6 à 7	211
alak	idem.	1875	18	3	80	6 à 7	184
Soembing	idem.	1878	22	4	100	8 à 9	630
Sindoro	idem.	1878	23	4	100	8	630
<i>Opnemingsvaartuig.</i>							
Hydrograaf	composite- bouw.	1873	36	2	80	5	322

c) In Nederland vervaardigd en te Soerabaja ineengezet.

d) Ofschoon in 1881 de inlandsche bemanning aan boord van de *Oenarang* en de *Sindoro* de bij het nieuwe reglement voor het korps inlandsche schepelingen (*Indisch Staatsblad* 1877 n°. 129) bepaalde grootere samenstelling heeft gekregen, hetgeen te gelijkertijd eene vermindering van het aantal Europeesche korporaals en matrozen aan boord van die schepen zou hebben moeten te weeg brengen, wordt nogtans voor beide bodems niet enkel eene grootere inlandsche, maar tevens eene grootere Europeesche bemanning uitgetrokken. Dit laatste is hieraan toe te schrijven dat de aanvankelijk voor de *Oenarang* en de *Sindoro*, zoomede voor de *Soembing* (op welken laatsten bodem de bovenbedoelde wijziging reeds in 1880 is toegepast), aangenomen Europeesche formatie ontoereikend gebleken en daarom tot het thans uitgetrokken cijfer van 69 koppen opgevoerd is.

e) Zie de voorgaande noot.

B E M A N N I N G.						Wanneer in Nederlandsch Indie aangekomen of aldaar in dienst gesteld.	Waar bij het einde des jaars gestationeerd.	Verdere aantekeningen (die ook het 1ste kwartaal 1882 betreffen).
a) Bepaalde sterkte.		Aanwezige sterkte, volgens op onderstaand tijdstip laatst ontvangen weekrapport.						
Euro- peanen.	Inlan- ders.	31 Dec. 1880.		31 Dec. 1881.				
		Euro- peanen.	Inlan- ders.	Euro- peanen.	Inlan- ders.			
91	30			84	29	27 Mei 1868	Molukken.	gestationeerd was. Van 3 tot 14 October en van 13 December tot 10 Januarij jl. was de <i>Borneo</i> van Palembang afwezig, respectievelijk tot het overbrengen van arrestanten naar Batavia en om te Onrust gedokt te worden. Den 16den Junij 1881, na afloop van eene langdurige herstelling, weder in dienst gesteld, vertrok de <i>Banka</i> medio Julij via Makassar naar het station der Molukken om aldaar de <i>Borneo</i> te vervangen. Tegen het einde van Maart 1882 is de <i>Banka</i> naar Soerabaja opgekomen om te dokken.
.....						In Indie in dienst gesteld op 1 Mei 1863 c)		Sedert 15 April 1880 wegens herstellingen tijdelijk uit de sterkte afgevoerd en thans te Soerabaja in conservatie, gereed om weder te worden in dienst gesteld.
d) 69	33	49	43	48	43	Idem 1 Junij 1877 c).	Zuider- en Ooster- afdel. van Borneo.	Was van 19 Junij tot 7 September 1881 uit het station afwezig om te Soerabaja te dokken en eenige voorzieningen te ondergaan.
49	22	57	23	53	24	Idem 27 Dec. 1877 c).	Westerafdeeling van Borneo.	Omstreeks half Februarij 1881 in de Westerafdeeling van Borneo in station gekomen, was de <i>Salak</i> van 23 Junij—9 Julij van daar afwezig tot het doen van eene reis naar Broenai en Laboean, en vervolgens van 30 Augustus—15 November toen die bodem tijdelijk in de residentie Riouw en te Palembang benuttigd werd en tevens te Singapore dokte. In Maart 1882 is de <i>Salak</i> weder aan het station der Westerafdeeling van Borneo onttrokken, ditmaal om deel te nemen aan de sluiting der mondingen van de Indragiri-rivier (Riouw).
e) 69	33	49	33	59	31	Idem 1 Aug. 1879 c).	Djambi (Palembang).	Deze bodem, in September 1880 te Riouw in station gekomen, is sedert 't laatst van November 1880 bij voortdurig in de wateren van Djambi gestationeerd. In Mei 1881 en Februarij 1882 dokte de <i>Soembing</i> te Singapore.
e) 69	33	55	32	64	47	Idem 15 April 1880 c).		In December 1880 van Soerabaja te Bandjermasin aangekomen, bleef de <i>Sindoro</i> tot omstreeks medio December 1881 in de Zuider- en Oosterafdeeling van Borneo gestationeerd. Toen te Soerabaja gedokt hebbende, is gemelde bodem voorshands niet naar Bandjermasin teruggekeerd, maar in de residentie Riouw benuttigd geworden.
35	46	32	54	33	51	27 Sept. 1874	Karimata- eilanden (Wester- afdel. van Borneo).	De <i>Hydrograaf</i> kon sedert Maart 1881 vrij geregeld het opnemingswerk voortzetten (verg. het verslag hiervóór blz. 52).

N A A M E N S O O R T DER S C H E P E N.	Zamen- stelling.	Te water gelaten in:	Diepgang in decimeters.	Aantal vuur- monden.	Stoom- vermogen in paarden- krachten (nominaal).	Grootste vaart onder stoom in geogr. mijlen (per wacht van 4 uren).	Tonnen- inhoud.
<i>Wachtschepen.</i>							
Zeeland	hout.	1859	67	28			2067
Gedeh	idem.	1874	38	10			1421
Curaçao	idem.	1863	55	14	250	8	1083
Kanonnerboot n°. 14	idem.	1864	13	1			?
<i>Auxiliair eskader.</i>							
<i>Ramtorenschepen.</i>							
Koning der Nederlanden	ijzer.	1874	60	8	600	12	2971
Prins Hendrik der Nederlanden	idem.	1866	55	8	400	11	2000
<i>Schroefstoomschip 1ste klasse.</i>							
Atjeh	ijzer met hout bekleed.	1876	60	10	450	14	2160

f) Hieronder is tevens begrepen het personeel op het wachtschip te Samarang dienstdoende.

g) Wordt bemand uit de rol van het wachtschip te Soerabaja.

B E M A N N I N G.						Wanneer in Nederlandsch Indie aangekomen of aldaar in dienst gesteld.	Waar bij het einde des jaars gestationeerd.	Verdere aantekeningen (die ook het 1ste kwartaal 1882 betreffen).
a) Bepaalde sterkte.		Aanwezige sterkte, volgens op onderstaand tijdstip laatst ontvangen weekrapport.						
Euro- peanen.	Inlan- ders.	31 Dec. 1880.		31 Dec. 1881.				
		Euro- peanen.	Inlan- ders.	Euro- peanen.	Inlan- ders.			
123	35	283	118	232	132	18 Junij 1873 (wachtschip sedert 31 Julij 1875).		Onderging van 29 Junij 1881 tot 20 Januarj 1882 eenige belangrijke voor- zieningen te Onrust, gedurende welk tijd-verloop het ramtorenschip <i>Prins Hen- drik der Nederlanden</i> tijdelijk te Batavia als wachtschip werd gebezigd.
.....		f) 157	f) 129			In Indie gebouwd en den 10den September 1875 reeds terstond als wachtschip in dienst gesteld.		In de tweede helft van April 1881, tot het ondergaan van belangrijke her- stellingen, als wachtschip te Soerabaja vervangen door het schroefstoomschip 1ste klasse <i>Curaçao</i> .
121	28	108	75	f) 111	f) 166	3 Oct. 1875 (wachtschip se- dert 11 Oct. 1879).	Soerabaja.	Doet sedert April 1881 dienst als wachtschip te Soerabaja.
12	18	g)	g)	g)	g)	In Indie in dienst gesteld in 1864 (aldaar gebouwd).	Samarang.	
234	69	194	61	149	59	15 Junij 1878.		Was in 1881 gedurende bijna 5½ maand (Maart—Augustus) te Cheribon gestatio- neerd ter ondersteuning van de maat- regelen door het civiel bestuur geno- men om op de noordkust van Krawang, Cheribon en Tagal den in- en uitvoer van vee tegen te gaan. Na in de laatste maan- den van het jaar eenige belangrijke voorzieningen te Onrust te hebben on- dergaan, werd in 't laatst van Januarj 1882 de <i>Koning der Nederlanden</i> ander- maal naar Cheribon gezonden, doch wegens het uitbreken der cholera reeds na een paar weken terug geroepen en tot het doen van oefeningen naar Riouw gedirigeerd.
229	53	194	42	181	37	25 Mei 1876.	Batavia.	Werd, na beëindigde herstelling te Onrust, in 't laatst van Junij 1881 tijdelijk belast om, in plaats van de <i>Zeeland</i> , te Batavia als wachtschip op te treden; dokte, na van dezen dienst ontheven te zijn, gedurende de tweede helft van Januarj 1882 te Onrust en vertrok 1 Februarj naar Cheribon, van waar dit stoomschip echter wegens het uitbreken van de cholera reeds na weinig dagen werd terug geroepen. De <i>Prins Hendrik</i> vertrok toen mede naar Riouw tot het houden van oefeningen.
269	57	195	57	222	48	27 Maart 1880.	Bestemd voor diensten buiten de stations.	Was gedurende de eerste maanden van 1881 ter reede Batavia beschikbaar; vertrok begin Mei om gezondheidsre- denen naar Soerabaja; verrigtte van 10 Junij tot 12 Julij de jaarlijksche op- neming van de bank vóór de Solorivier en kwam in 't laatst van Julij bij de vlag terug. Deed van 4 September tot 1 October een togt in den Riouw- en

N A A M EN S O O R T DER S C H E P E N.	Zamen- stelling.	Te water gelaten in:	Diepgang in decimeters.	Aantal vuur- monden.	Stoom- vermogen in paarden- krachten (nominaal).	Grootste vaart onder stoom in geogr. mijlen (per wacht van 4 uren).	Tonnen- inhoud.
Koningin Emma der Nederlanden . .	ijzer met hout bekleed.	1879	61	14	450	14	2160
<i>Schroefstoomschip 2de klasse.</i>							
Watergeus h)	hout.	1864	49	6	280	7	682

h) Zie noot b van dezen staat.

i) Ongerekend het personeel aan wal (21 personen).

k) Ongerekend het personeel aan wal (18 personen).

B E M A N N I N G.						Wanneer in Nederlandsch Indie aangekomen of aldaar in dienst gesteld.	Waar bij het einde des jaars gestationeerd.	Verdere aantekeningen (die ook het 1ste kwartaal 1882 betreffen).
a) Bepaalde sterkte.		Aanwezige sterkte, volgens op onderstaand tijdstip laatst ontvangen weekrapport.						
Euro- peanen.	Inlan- ders.	31 Dec. 1880.		31 Dec. 1881.				
		Euro- peanen.	Inlan- ders.	Euro- peanen.	Inlan- ders.			
269	57			215	42	3 Dec. 1881		Lingga-archipel en langs Sumatra's oost- kust tot oefening en tot vertoon van de vlag en werd in de eerste helft van Oc- tober, wegens de op Java heerschende cholera, naar Muntok gedirigeerd, waar ruim een maand vertoefd werd. In de tweede helft van November ondernam de <i>Atjeh</i> een kruistogt langs Atjeh's noord- en oostkust, en werd in 't laatst van December aangewezen voor eene reis in den Indischen Oceaan tot het opsporen van de vermiste schipbreuke- lingen van de mailboot <i>Koning der Ne- derlanden</i> , van welken togt de <i>Atjeh</i> in 't laatst van Februarij 1882 te Batavia terugkeerde.
130	41	136	39	114	46	4 Junij 1873.	Bestemd voor diensten buiten de stations.	De <i>Watergeus</i> , den 3den December 1881 door de aankomst van de <i>Koningin Emma der Nederlanden</i> bij het auxiliair eskader overcompleet geworden en toen bij het Indisch eskader overgegaan, was in den aanvang van 1881 eerst te Soe- rabaja en vervolgens (in Maart—April) gedurende bijna 1½ maand te Tjilatjap gestationeerd geweest ten einde aan de kust van Banjoemas en Bagelen den in- en uitvoer van vee tegen te gaan in verband met de maatregelen ter be- teugeling van de veeziekte, waarna deze boden te Onrust in herstelling kwam. Van 10 Augustus—7 September werd eene reis naar Bali en Lombok gedaan. Den 25sten September bij de vlag terug- gekeerd, werd de <i>Watergeus</i> den 10den October, wegens het heerschen van de cholera op Java, tijdelijk te Muntok gestationeerd. Via Singapore, Pontia- nak en Soerabaja den 16den December te Batavia teruggekeerd, ondernam meergemelde bodem den 13den Februarij 1882 een togt langs de oostkust van Sumatra, en is sedert de tweede helft van Maart voor Indragiri (Rieuw) ge- posteerd in verband met de afsluiting der riviermondingen aldaar voor allen in- en uitvoer.
2651	938	i) 2702	1161	k) 2449	1235			